

14. august 2012
J.nr. 3401/1001-4559
Ref. BJH

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Notat til Folketingets Europaudvalg om forslag fra EU-kommissionen om delegeret forordning, der implementerer direktiv 2010/30/EU med hensyn til at fastlægge energimærkningskrav for elektriske lyskilder og lysarmaturer

KOM nr. (foreligger ikke), af 12.7.2012

1. Resumé

Kommissionen har den 12. juli 2012 fremsat et forslag til delegeret forordning om energimærkning af elektriske lyskilder og lysarmaturer. Forslaget er et led i udmøntningen af rammedirektivet for energimærkning af energirelaterede produkter. Direktivet har til formål at fremme energieffektive produkter ved at give forbrugerne mulighed for at sammenligne energiforbruget mellem konkurrerende produkter og dermed lade denne parameter indgå i købsprocessen.

Med forslaget bliver den hidtidige energimærkning af lyskilder udvidet, således at retningsbestemte lyskilder, fx spot og downlight, samt lyskilder til erhvervmæssigt brug bliver omfattet af krav til mærkning. Samtidig bliver energimærkningsskalaen ændret fra den nuværende "G-til A-skala" til en "E-til A++"-skala for bedre at kunne vise forskellen til de bedste lyskilder, typisk LED. Lysarmaturer (lamper) skal ligeledes fremover mærkes, dels med hvilken lyskilde de eventuelt bliver solgt med, dels hvilke lyskilder der kan benyttes i armaturet.

Forslaget skønnes at have positive klimamæssige konsekvenser for Danmark og for EU som helhed som følge af et lavere energiforbrug i brugsfasen af de berørte produkter. Forslaget vurderes ikke at berøre statsfinanserne, det vurderes at have en mindre positiv effekt på samfundsøkonomien på grund af mindre energiforbrug i brugsfasen og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde for erhvervslivet.

Den delegerede retsakt træder i kraft 20 dage efter offentliggørelse i EU-tidende med mindre Rådet eller Europa-Parlamentet forinden gør indsigelse. Rådet har frist for indsigelse mod forslaget d. 24. august, 2012, og forslaget forventes behandlet i energiarbejdsgruppen 4. september 2012. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har den 16. juli 2012 fremsendt et forslag til delegeret retsakt med krav om mærkning af retningsbestemte og ikke retningsbestemte lyskilder til bolig- og erhvervsbe-

lysning samt af armaturer. Mærkningskravet omfatter produkter som markedsføres for første gang på det indre marked efter 1. september 2013. Forslaget er vedtaget af kommissionen den 12. juli, 2012.

Energimærkning har hidtil kun omfattet de almindelige ikke retningsbestemte lyskilder til boligbelysning i henhold til EU Direktiv 98/11/EF, hvor A-pærer (elsparepærer) normalt opnår energiklasse A. Energimærkningen har gjort det nemt for forbrugere at vælge den mest energibesparende almindelige lyskilde, men mærkning har manglet for en række lyskilder.

Forslaget til energimærkning supplerer ecodesign-forordning 244/2009 samt ecodesign-forordningen til retningsbestemte lyskilder og armaturer, som blev vedtaget den 13. juli i en komité-procedure. Disse er tidligere behandlet i selvstændigt rammenotat.

Forslaget er vedtaget af kommissionen d. 12. juli og skal behandles på rådets næstkommende energiarbejdsgruppemøde, sandsynligvis medio september.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at begrænse energiforbruget for lyskilder til almen belysning og kontorbelysning, ved at fremme salget af de mest energieffektive produkter og ved at give forbrugeren oplysninger om energiforbruget og energieffektiviteten for produkterne.

Den nye mærkningsordning vil omfatte alle typer af gløde- og halogenlamper, fluorescente lyskilder (lysstofrør), højtryksdamplamper og LED-lamper samt lysarmaturer konstrueret til at fungere med de nævnte lyskilder.

Forordningen opdeler lyskilderne i følgende fire kategorier:

- Glødepærer/halogenpærer
- Lysstofrør.
- Højtryksdamplamper, fx natriumdamplamper og metalhalogendamplamper til vejbelysning.
- Diodelyskilder og lysdiodemoduler.

For at tydeliggøre den højere energieffektivitet af LED-lamper, højtryksdamplamper og de bedste lysstofrør er der samtidig tilføjet to nye energiklasser A+ og A++, som repræsenterer mere energibesparende klasser end den hidtidige energiklasse A. For at inkludere retningsbestemte og ikke-retningsbestemte lyskilder i de samme energiklassebetegnelser, er der indført særlige klassegrænser, som kompenserer for, at de retningsbestemte lyskilder af tekniske årsager har lavere effektivitet.

Energiforbruget af lyskilde og evt. tilkoblet transformer i kWh pr. 1000 timer er en anden tilføjelse.

Armaturerne skal mærkes med energiklassen for de lyskilder, der kan anvendes i armaturet og som eventuelt leveres med armaturet, også hvis lyskilden er fast indbyggede.

Energimærket for lyskilderne er sprogneutralt, således at leverandøren kan bruge det samme mærke overalt i EU. Energimærket til armaturerne har det ikke været muligt at lave sprogneutral, og den skal derfor bruges i den relevante sprogversion til det aktuelle marked.

Visse produkter er undtaget fra mærkningsordningen, fx lyskilder mindre end 30 lumen, lyskilder til drift med batterier eller til specialanvendelser som terrarier, væksthuse, blitz-lamper mv.

Forordningen finder anvendelse fra 1. september 2013. Dog er der forlængede overgangsfri-ster for lysarmaturer og trykte materialer (1. marts 2014).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke oplysninger om holdning i Parlamentet til forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varenes fri bevægelighed inden for Fællesskabet og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i Fællesskabet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Hidtil har energieffektivitet af de lyskilder, som mærkningen behandler, været omfattet af følgende lovgivning om ecodesign samt energimærkning:

- Almindelige ikke-retningsbestemte lyskilder til boligbelysning er omfattet af ecodesign og energimærkning i henhold til *EU Direktiv 98/11/EF*, samt ecodesign i henhold til *EU-forordning 244/2009*.
- Ikke-retningsbestemte lyskilder til kontor- og gadebelysning (lysstofrør uden for-kobling og højtryksdamplamper) er omfattet af ecodesign i henhold til *EU-forordning 245/2009*.

De delegerede retsakter har hjemmel i *direktiv 2010/30/EU* af 19. maj 2010 om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede oplysninger.

Forslaget til energimærkningsforordning vil, hvis den vedtages i Rådet og Europa-Parlamentet, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning. Samtidig ophæver den Kommissionens *direktiv 98/11/EF* med virkning fra d. 1. september 2013.

7. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil på statsligt niveau medføre omkostninger til markedsovervågning og -kontrol mv. Omkostningerne dækkes inden for Klima-, Energi- og Bygningsministeriets bevillingsmæssige rammer.

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Omkostninger ved markedstilsyn forventes at stige, fordi der er flere produktgrupper end tidligere og fordi måling af lysstrøm for retningsbestemte lyskilder er mere vanskelig end de målinger, der er behov for i forbindelse med forordning 244/2009 og 245/2009.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

De administrative konsekvenser for leverandører af ikke retningsbestemte lyskilder vil ikke ændre sig med dette forslag. For de nye lyskilder, som omfattes af mærkning, forventes der kun at være en minimal ekstra byrde i forhold til de dokumentations- og informationskrav, producenter af elektrisk og elektronisk udstyr allerede er omfattet af.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Som følge af en reduktion af det samlede danske energiforbrug skønnes forslaget at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, omend et reduceret energiforbrug også vil medføre et isoleret afgiftstab for staten. Eventuelle prisstigninger på produkterne, som følger af producenterens meromkostninger til udvikling og produktion af produkter med lavere elforbrug, vil, ifølge de analyser EU-Kommissionen har ladet gennemføre i forarbejderne for ecodesignkrav til disse grupper af lyskilder, være mindre end de besparelser, der følger af et lavere energiforbrug i produkternes brugsfase.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Forslaget stiller krav om energieffektivitet for lyskilder, hvilket reducerer EU's elforbrug og dermed også klimapåvirkningen. Kommissionen vurderer, at den samlede effekt af energimærkning, og øvrig lovgivning for lyskilders energieffektivitet, derunder den netop vedtagne Ecodesign-forordning for disse lyskilder, til sammen vil føre til en reduktion på 100 TWh i 2020 ($100 * 10^{12}$ watt-timer pr. år) i EU. Denne el-besparelse forventes at medføre en årlig reduktion af CO₂-udledninger i EU på ca. 40 Mt (millioner ton) CO₂-ækvivalenter. Udover besparelser på EU-plan forventer Kommissionen, at kravene vil have afsmittende virkning og medføre energi- og CO₂-besparelser i lande uden for EU.

Forslaget vurderes at have en tilsvarende positiv effekt på miljøet og beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Energistyrelsen har både i 2011 og 2012 (d. 22. juni) afholdt offentlige møder for alle interesserede, hvor der har været en teknisk gennemgang af daværende udkast til forslaget. Deltaerne udtrykte tilfredshed med, at LED og retningsbestemte lyskilder omfattes af energimærkning, mens der var noget blandede meldinger i forhold til mærkningen af armaturer. Mange mener, at mærkningen af armaturer er besværlig pga. kravet om flere sprogversioner, og at den hurtigt bliver uaktuel.

Forslaget har været sendt i høring i Klima-, Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg med frist for bemærkninger 13. august 2012.

Arbejdstilsynet ville finde det hensigtsmæssigt, at mærkningskravet også omfattede de kvalitetsforhold der er knyttet til lyskilden, fx lysfarven og farvegengivelsen.

Dansk Erhverv støtter at mærkningen af armaturer kun bør omfatte armaturer der bliver leveret med lyskilde.

VedvarendeEnergi støtter Regeringens holdning, da forslaget omfatter flere lyskilder end den eksisterende mærkning, og da der indføres A+ og A++ klasser, der giver mulighed for at forbrugerne nemmere kan finde de mest effektive lyskilder. VedvarendeEnergi ønsker dog, at Danmark officielt foreslår EU-Kommissionen at effektivitetsklasserne ændres, så den foreslåede A++ klasse bliver til A og den laveste klasse, E, bliver til G. Det giver en fuld udnyttelse af A-G skalaen og er langt mere forståelig for forbrugerne end den foreslåede A++ - E skala.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er generel opbakning til Kommissionens forslag til delegeret retsakt for energimærkning af lyskilder og armaturer.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag til delegeret retsakt om energimærkning af lyskilder og armaturer.

Regeringen har arbejdet på at få skærpet kravene til A+ og A++-klasserne, således at kun de bedste produkter kan opnå disse klasser. Dette er lykkedes med stramninger i flere omgange i processen. Danmark har desuden arbejdet for, at kun armaturer, som leveres med en lyskilde, skal benytte mærkningen.

Lyskilders farvekvalitet, mærkningen af denne og af deres farvetemperatur bliver i et vist omfang reguleret i den netop vedtagne ecodesignforordning for retningsbestemte lyskilder, ledlys kilder og relateret udstyr, i Ecodesignforordning nr. 244/2009 om ikke-retningsbestemte lyskilder til boliger og i Ecodesignforordning nr. 245 om lysstofrør uden indbygget forkobling og højtryksdamplamper samt forkoblinger og armaturer hertil.

Regeringen kan derfor støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod den delegerede retsakt om energimærkning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.